

ROMÁN

AL
press

edice

KLOKAN

HANA WHITTON

ŽÁRLIVÁ CÍSAŘOVNA

ALŽBĚTA POMOŘANSKÁ A KAREL IV.

edice
KIOKAN

ROMÁN

HANA WHITTON

ŽÁRLIVÁ CÍSAŘOVNA

ALŽBETA POMOŘANSKÁ A KAREL IV.

edice
KLOJKAN

Copyright © Hana Whitton, 2012
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2012

Redakční úprava Aneta Nová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2012

shop@alpress.cz

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

Vydání první

ISBN 978-80-7543-284-1 (pdf)

l.

Takhle jsem si manželství nepředstavovala, pomyslela si hořce Alžběta Pomořanská, když sledovala z okna Pražského hradu, jak v bráně mizí poslední muž z ozbrojeného doprovodu jejího císařského chotě Karla IV. Takhle opravdu ne!

Opatrně si přitiskla dlaň na vzdemutý život, jako by z nenarozeného dítěte čerpala posilu a také útěchu.

Nechal ji tu samotnou – její císařský choť Karel IV. ji tu prostě odložil na Pražském hradě v době, kdy ho nejvíc potřebuje, neboť čeká jeho druhé dítě.

A tentokrát to musí být syn!

Císař možná odjel právě z obavy, že i jejich druhý potomek bude dcera... Nebo ji trestá za to, že mu porodila jako první dítě Annu?

Za oknem už nějakou chvíli lehce sněžilo. Sníh pokryl tenkou vrstvou kamenné dláždění dvora a zatřpytil se na střechách paláce. Zvolna zasypával stopy jezdců, ztlumil kdejaký zvuk – i vzdálené zvonění podkov se vytratilo, jako by obaleno bílým chladným tichem.

Alžběta přitiskla vysoké čelo na chladný kamenný sloupek dělicí okno.

Karel mě vždycky odstrčí, pomyslela si trpce. Vždycky budu až na druhém místě – a kdyby jenom na druhém!

Rty jí náhle zvlnil pohrdlivý úsměšek.

Nejdůležitější je teď pro císaře kralevic Václav, syn všemi opěvované Anny Svidnické, prý nejkrásnější ženy v celé Evropě.

Krásná královna Anna, tak jí zde říkali. *Krásná Anna!*

To jejího syna Václava dal Karel IV. korunovat českým králem tři dny předtím, než arcibiskup Arnošt z Pardubic vtiskl do bohatých plavých vlasů korunu české královny jí, Alžbětě Pomořanské, své právoplatné manželce.

Ano, ona bude vždy až bůhvíkdě vzadu, i se svou dceřskou Annou... Za Václavem a krásnou královnou Annou, která zemřela při porodu... Od její smrti už uplynuly tři dlouhé roky, a přesto jako by tu pořád vládla, jako by nepřestávala doprovázet Karla IV. na každém kroku.

A nynější královna bude vždy rovněž za uctívanou a všemi váženou Annou Falckou, druhou Karlovou manželkou, a zejména pak za Blankou z Valois, kterou si Karel IV. vzal jako první.

Prý to byla jeho první životní láska a zůstala jí navždy.

Dítě v břiše se neklidně pohnulo, jako by vycítilo matčiny znepokojivé myšlenky.

Alžběta pohlédla ven.

Chumelenice zhoustla, sníh se sypal ze zamračené oblohy jako peří z roztržené duchny, dalo se dohlédnout sotva na pár kroků.

Stopy po jezdcích zmizely docela.

A třeba je to všechno tím, napadlo teď Alžbětu, že se ani jedné z Karlových manželek nemohu rovnat okouzující krásou, křehkou štíhlostí postavy a kultivovanou výchovou u předního evropského dvora...

Náhle do ní vjela zlost.

Kam se poděla moje rozhodnost, pomyslela si rozhořčeně. Kam se vytratila moje síla a energie, moje odvaha,

kteřou jsem všechny tak udivovala? Proč jsem si nezískala císařovu lásku, jak jsem si to slíbila, když mě s ním zasnoubili? Kde se stala chyba?

Není to jen tím, že jsem mu dala dceru, to určitě ne. Karel... takový není.

A snad to není ani nedostatkem citu. Vždyť jeho objetí bývají vášnivá a nešetří jimi, když jsme spolu. Ale lásku mi nedává najevo, jistě ne jako předchozím manželkám, a snad se mi i vyhýbá.

Jak jinak si vysvětlit ty jeho náhlé, nečekané odjezdy? Tu se vytratí na důležitý sněm, tu za neodkladným posláním, nebo na jednání s tím či oním panovníkem, anebo na ten svůj Karlštejn.

A s návratem si dá vždycky načas!

„Přinesla jsem ti trochu svařeného vína, Milosti.“

Alžběta sebou trhla, ani ne tak polekaně jako popuzeně. Věděla moc dobře, komu ten melodický, sametový hlas patří. Byla to Griffina, vzdálená sestřenka, která s ní přijela do Prahy jako jedna z jejích dvorních dam.

Prý aby jí dělala v cizině společnost, aby jí připomínala pomořanský domov.

Griffina však Alžbětě hlavně a zejména připomínala její nedostatky.

Byla to krásná dívka, vysoká a štíhlá, útlá a pružná jako stvol rákosu. Vlasy měla tmavě plavé s měděným nádechem, oči zelené jako dva vzácné smaragdy, pleť tak bílou a hebkou, že se zdála téměř průsvitná, a plné rudé rty.

Alžběta se opět dotkla zaobleného života.

I já jsem vysoká, zato do útlosti mám daleko, i když nejsem v pozeňnaném stavu, pomyslela si sklesle.

Každý Griffinin plavný pohyb, každý její lehký krok, který připomínal tanec, jako by zdůrazňoval, že její paní má urostlou statnou postavu a rozhodně nepřipomíná vílu.

Alžběta byla sice dobrá jezdkyně a také s lukem, jakož i jinými zbraněmi vládla více než obratně – k radosti svého otce Boguslava – ale tanec jí dvakrát nešel a dvorní etiketa ji nebavila.

Jenže se provdala za císaře, a tak by se jí nyní hodilo spíš to druhé, střelbu z luku zde příliš neuplatní, ne na Pražském hradě, kde má bezpočet společenských povinností.

A na lov a jízdu na koni může tak jako tak zapomenout, když zase čeká dítě.

Ostatně za toho císaře se neprovdala, za toho císaře ji provdali. Ona přece...

Proud jejích myšlenek prořala další Griffinina otázka.

„Nechceš se přece jenom napít, paní, a odpočinout si na loži? Měla by ses šetřit!“

Alžběta neodpověděla.

Griffina se domnívala, že ji královna neslyšela, a tak k ní pristoupila a zlehka jí položila ruku na paži.

Dlaň měla drobnou a prsty dlouhé a štíhlé, jako mívají světice na obrazech.

Alžběta vrhla kradmý pohled na svou ruku.

Byla sice hezky tvarovaná, ale velká, s dlouhými silnými prsty, jež dovedly pevně obemknout rukojeť meče, dýky či násadu kopí. A opálená, neboť Alžběta si ani nyní, i jako královna a vbrzku císařovna, nedokázala odepřít divokou štvanicí a celodenní lov. To ji bavilo mnohem více než vyseďávání nad vyšivacím rámem či nekonečné řeči o nových šatech a módě.

A přesto bývala jednou doba, kdy o svůj zevnějšek i oděv pečovala až přehnaně a všechny ty záliby, hodící se spíš pro mladého šlechtice, odložila stranou a nevěnovala se jim tolik.

Cítila, jak jí tváře zahořely nachem.

Neměla by se k tomu vracet ani jedinou myšlenkou. Je to hříšné!

„Tak dobře, půjdu si na chvilku odpočinout na lože, Griffino. A děkuju,“ odpověděla konečně dvorní dámě, vzala si od ní pohár a zhluboka se napila. Nevítaný ruměncem teď může svést na ten pořádný doušek.

Griffina vzala od královny téměř prázdnou číši a zlehka tleskla do dlaní, aby přivolala komorné.

Objevily se v mžiku a pomohly Alžbětě na lůžko. Byla tomu ráda, i když si v podobných pozornostech ze strany služebnictva příliš nelibovala. Tohle těhotenství však nepatřilo k nejlehčím a každý pohyb jí činil značné potíže. S povzdechem se opřela do polštářů, přijala další pohár vína a potom komorné i Griffinu propustila majestátním gestem.

Ruku snad nemá tak pěkně tvarovanou jako Griffina, ale to majestátní gesto ji už naučili, a dobře.

Usrkla trochu z číše a vrátila se ke vzpomínce, která jí vehnala červeň do tváří.

Lucien.

Projela jí žhavá vlna, věděla však moc dobře, že ji nezpůsobil doušek vína, ale vzpomínka.

Vzpomínka na muže jménem Lucien...

Vlastně se jmenoval Lucas – to romanticky znějící jméno přijal, když pobýval v Paříži, kam ho zavedlo posláni v diplomatických službách dánského krále Valdemara.

Alespoň tak to říkal.

Alžběta se s ním setkala v Krakově na dvoře svého dědečka, polského krále Kazimíra III. Velikého. Dědeček

Kazimír tam tehdy, před několika lety, svolal k významnému rokování všechny své spojence z protilucemburské koalice.

Patřili mezi ně Ludvík I. Uherský, Valdemar Dánský, samozřejmě Rudolf IV. Habsburský – a také její otec Boguslav Pomořanský a dědeček Kazimír.

Všem byla trnem v oku rostoucí moc Lucemburka Karla IV. – a nejvíc Rudolfu Habsburskému, jak také jinak.

Karlovi – tomu chytrému a schopnému synovi Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny, v němž se snoubí matčina cílevědomá vytrvalost s otcovým mezinárodním nadhledem a diplomatickými schopnostmi – jako by nestačilo, že se stal českým králem! Sáhl i po koruně římského císaře... a dostal ji.

A vůbec se mu daří vše, nač se jen podívá. Je oblíbený u lidu, ba i českou šlechtu ovládl, a to je co říci. Mají ho rádi, ti jeho poddaní, nevede totiž výbojné války a nová území získává obratně – diplomatickou cestou, sňatky. Nesdírá z lidu kůži a dbá o prospěch národa. Založil v Praze i vysoké učení...

Takový úspěch se netrpí, takový úspěch se musí po zásluze potrestat.

A tak se všichni ti urození pánové sešli v Krakově, aby to probrali a něco s tím udělali. A tatínek Boguslav s sebou vzal manželku a také dceru Alžbětu. Bylo jí čtrnáct – a to už měla téměř zmeškáno, pokud jde o jemnou výchovu. Snad ty její záliby hodné spíš urozeného mladíka vezmou v Krakově zasvé a vytříbený vkus Kazimírova dvora ji přiměje, aby se konečně chovala jako mladá dáma ze šlechtické rodiny.

Opravdu, chovala se spíš jako chlapec, ta mladička Alžběta Pomořanská. Byla po otci, po Boguslavovi: po něm zdědila vysokou a urostlou postavu, o níž si dvorní dámy

s úsměškem a kradí šeptaly, že je na dívku – a princeznu k tomu – příliš *hřmotná*.

Alžběta nedostala do vínku křehký půvab Piastoven, z jejichž rodu pocházela po matce. Jenom matčiny oči zdědila, velké a průzračně modré, a také husté plavé vlasy.

Byla však bystrá a chytrá a rodiče se jí postarali o dobré vzdělání. Matka si sice občas posteskla, že ručním pracím ani krášlení zevnějšku moc nedá, zato otce těšilo, že má Alžběta ráda lov. Bývala mu dobrou společnicí při štvanicích – místo syna, po němž nepřestal toužit. A mečem se oháněla zručněji než leckterý mladý rytíř, kterého by navíc přeprala s pravou rukou za zády.

To vše se mělo změnit v Krakově, a také se to změnilo; ovšem nikoli vlivem Kazimírova kultivovaného dvora, ale z jiného důvodu.

Při jedné z nudných a zdánlivě nekonečně dlouhých hostin přispěchal ke Kazimírovi posel s jakousi důležitou zprávou.

Uklonil se před vládcem a štíhlými bílými prsty se zlehka dotkl hrudi, v náznaku obvyklého kurtoazního gesta vyjadřujícího úctu vůči panovníkovi.

„Jsem Lucien, Milosti, a posílá mě dánský král Valdemar, který se rovněž dostaví do Krakova, leč s mírným zpožděním. Přináším jeho omluvu, pozdravy a tento list.“

Mladý muž se opět uklonil a Kazimír si od něj vzal dopis a pak pokynul, aby ho Lucien následoval do soukromí knihovny.

Lucien přelétl zběžným pohledem hosty u tabule a spěšně se s nimi rozloučil další úklonou. Přitom o něco déle utkvěl pohledem na Alžbětě, ale možná se jí to jen

zdálo. Oslnil ji totiž, jako by se dívala do rozzářeného, žhnoucího slunce.

Nikdy nespatriła muže tak přitažlivého.

Nebyl to žádný nezralý mladíček, dvacítce už jistě dávno ukázal záda. Byl vysoký a štíhlý, se širokými rameny, avšak pasem útlým jako panna. Vlasy černé tak, že se ve světle svíce zatřpytily modravým leskem, mu spadaly na ramena, oči měl modré.

Jako jarní nebe, pomyslela si okouzleně Alžběta. Připomínaly však spíš hladinu bystřiny, zdály se stejně chladné a možná i trochu zrádné a nebezpečné. Bledá pleť nesla slabý nádech zlatavého opálení.

Rysy měl Lucien výrazné a ostré, orlí nos a širokou pevnou bradu.

Krátce se na Alžbětu usmál, alespoň ona pevně věřila, že letný úsměv, v němž mu zajiskřily bílé zuby, patřil jí, a potom už následoval krále Kazimíra.

Princezna Alžběta zůstala sedět u tabule, ztuhlá jako socha, a v hlavě se jí honilo tisíc nešťastných myšlenek, že je příliš vysoká, příliš mohutná, má neupravené vlasy a šaty, které jistě dávno vyšly z módy.

Jak by v ní mohl muž tak dokonalý nalézt zalíbení?

Druhý den ráno nevěřila Alžbětina matka vlastním očím, když nacytala dceru za prvního rozbřesku před zrcadlem. Alžběta proháněla komorné a žádné šaty jí nebyly dost dobré – prý že jsou všechny z brokátu a letos je v módě hedvábí!

„A s vlasy mi také musíte něco udělat... Johano, Frido, jak jste mě *takhle* mohly nechat přijet do Krakova, na královský dvůr!“

Alžběta rozhořčeně odhodila zrcadlo.

„To se všechno spraví! To se všechno rychle spraví, holčičko moje!“ chlácholila ji matka a pohladila ji po dlouhých světlých vlasech.

Alžběta zrozpačitěla a rychle sklopila oči, jako by se bála, že si z nich matka přečte její tajemství.

To pro Luciena, vyslance dánského krále Valdemara, chtěla být dnes večer krásná.

Nejkrásnější mezi všemi.

Alžbětina matka, na tváři úsměv, vydala několik příkazů komorným, jaká roucha pro princeznu Alžbětu vybrat a jaký účes zvolit.

„Možná vlasy stažené na šiji do uzlu, ale s volnými kaďeřemi splývajícími podél tváře,“ navrhla. „Tak se alespoň trochu zúží Alžbětina dětsky kulatá tvář a také jí to prodlouží hrdlo...“

Nechala pak dceru a komorné uprostřed změti látek, suken i hebkých kožešin a odspěchala novinu o dceřině náhlé změně sdělit manželovi Boguslavovi.

Ten si dosud hověl na lůžku, podepřený polštáři, a usrkával svařené víno. Včerejší hostina se protáhla a on se dosud pořádně neprobral.

Od srdce se zasmál manželčiným novinkám o dceřině proměně.

„Vsadím se, že na ní spočinul zálibným pohledem některý z krakovských urozených mladíků! To proto ta náhlá změna! Ale je to jen dobře. Trocha ženskosti jí neuškodí. Chovala se jako chlapec, ta naše dcerka Alžběta, v tom jsi měla pravdu! Ne jako jemná dáma, ne jako ty, má drahá!“

V Boguslavových očích zaplála vášnivá jiskra.

Jeho choť ji už dobře znala. Manželská objetí po ní žádal hodně často a jistě víc, než se v počestném manželství slušelo. Byl vášnivý a divoký, tak trochu živočišný. Bral si, co chtěl, a dvakrát se neptal na svolení.

Podдалa se mu i nyní – jako už tolikrát – a jen pevně semkla víčka, když ji při ohnivém polibku zašimral jeho vous a ovanul dech prosycený nakyslým pachem vína.

* * *

Alžběta proplula hodovní síní královského sídla Wawel a usedla na jedno z čestných míst u tabule, nedaleko dědečka Kazimíra. Usmál se na ni a pokynul jí. Vysoká, urostlá vnučka se mu líbila. Považoval ji za ztepilou – díkybohu se vůbec nepodobala bledničkovým dámám ode dvora.

Při té myšlence si však povzdychl. Škoda, že to není vnuk, když on nemá syna. Čtyřikrát se oženil, ale všechny manželky mu daly pouze dcery, celkem pět dcer, a následníka trůnu ani jediného. Možná proto se cítil tak ohrožený mocným sousedem Karlem IV.

Ty ženské, pomyslel si, náladu náhle pokaženou, a rychle se pořádně napil vína ze zlaté číše.

Alžběta měla pocit, že se na ni všichni dívají.

Její vstup do hodovní síně byl triumfální – vlečku dlouhého purpurového šatu, vroubenou hermelínem, měla tak dlouhou, že ji musela nést jedna z dvorních dam. Nařasená látka živůtku zvýraznila Alžbětina plná ňadra a oblé boky, pas se tím pádem zdál útlý. Dlouhé plavé vlasy si nakonec nechala rozpuštěné, jak se to na urozenou paní slušelo, byly však sčesané šikovou komornou na záda a dlouhé prameny splývající kolem malých uší opticky prodloužily tvář a také hrdlo se teď zdálo delší a štíhlejší, přesně jak tvrdila matka.

Obratné nalíčení dalo vyniknout Alžbětiným velkým očím a bílý pudr skryl příliš zdravě ruměné tváře.

Alžběta měla poprvé v životě pocit, že je půvabná, a neuniklo jí, že na ní ne jeden z pozvaných šlechticů spočinul obdivným pohledem.

Mezi nimi i Lucien.

Usmála se na něj, ale jen krátce, a potom rychle sklopila oči, neboť věděla, co se sluší a patří.

A Alžbětina matka stiskla manželovi Boguslavovi pevně ruku, naklonila se k němu a zašeptala:

„Snad z naší Alžběty bude přece jenom jemná dáma, a ne lovcí nebo lučištník!“

Lucien však Alžbětu k tanci nevyzval, a tak vířila v kole pouze s nudnými tanečníky, kteří považovali za povinnost zatančit si s vnučkou mocného krále Kazimíra.

Alžběta cítila lítost a zklamání.

Tolik si od dnešního večera slibovala!

Dny v krakovském hradu Wawel, kde je Kazimír ubytoval a kde se konala většina jednání, ubíhaly jako splašené, hnaly se překotně vpřed jako vody řeky Visly obtékající starý hrad.

Do návratu domů zbývaly už pouhé dva dny.

Alžběta sice trávila čas pod stejnou střechou s Lucienem, ale přesto ho za celou dobu sotva párkrát letmo zahlédla, protože on byl bez přestání zavřený na těch veledůležitých jednáních.

Jen jednou jedinkrát ho spatřila o trochu déle než na okamžik, ovšem Lucien o tom neměl ani tušení. Došlo k tomu v noci...

V těch dnech Alžběta často nemohla usnout, a tak jednou pozdě večer, když se zas marně převalovala na lůžku, nakonec vstala a přecházela komnatou, hlavu plnou myšlenek na svou lásku. Po chvilce se bezděky zastavila u okna, vedoucího na prostorný čtverec vnitřního nádvoří.

Vtom zahlédla v okně naproti matné světlo.

Alžbětu napadlo, že také tam asi někdo nemůže spát... a třeba – stejně jako ona – i ten neznámý sní o lásce!

Zadívala se pozorněji.

A spatřila v malé komnatě naproti Luciena – právě se usadil nad jakousi listinou s brkem v ruce a začal psát. Svíce ospale poblikávaly a osvětlovaly milovaného muže, který zřejmě dokončoval zápis z jednání. Potom na okamžik brk odložil, unaveně si promnul oči a upřel pohled do tmy na nádvoří.

Alžběta ihned poplašeně odskočila od okna, protože se bála, že ji může uvidět. Když se pak odvážila vrátit zpátky, obdélník osvětleného okna zmizel – Lucien pravděpodobně dokončil svůj úkol a šel si lehnout...

Tohle se stalo před několika dny – a dnes odpoledne zase stála u okna, zahleděná na širokou lesklou hladinu Visly, která se ve slunci třpytila jako stříbrná stuha natažená mezi zelenými loukami.

Třeba už Luciena nikdy nespatřím, táhlo Alžbětě teskně hlavou. Třeba nám je osudem dopřáno pouze pár letných setkání...

Ale nikdy nebudu milovat nikoho jiného! řekla si v duchu. A až odjedu, půjdu životem s jeho obrazem navždy uzamčeným hluboko v srdci.

Věděla, že ji jednou provdají za někoho diplomaticky výhodného. Bude to politický sňatek, bez lásky, pouze z rozumu. Ji ale bude hřát navěky vzpomínka na krásného Luciena.

Opět se zadívala na řeku, která se zde, pod hradem, rozlévala v ohbí do šíře. Lákalo ji zajít si dolů, na břeh. Jindy by se určitě nebála ponořit se do chladných říčních vln, byla dobrá plavkyně, ale nyní se to jaksi neslušelo.

Co kdyby ji pak, urousanou, zahlédl Lucien?

Navíc se jí vybavila vzpomínka na wawelskou pověst o draku, který prý před dávnými věky sídlil dole pod hradem a měl políčeno právě na princezny.

Co když na té báji bylo něco pravdy?

Ach, co na tom? I kdyby! Ona má přece pro strach uděláno!

Alžběta se už déle nerozmýšlela. Vyšla z komnaty, seběhla po schodech a za pár okamžiků se už zamyšleně procházela po písčitém břehu.

Vtom za sebou zaslechla kroky.

Poděšeně sebou trhla, zprudka se otočila... a měla pocit, že se nemůže pořádně nadechnout.

Před ní stál ten, o němž snila.

Lucien!

„Paní!“ zašeptal, uklonil se a přitiskl si dlaň na hrud' – tam, kde mu bušilo srdce. To gesto bylo výmluvnější než slova.

„Prý brzy odjíždíš,“ pokračoval tiše, „jen proto se odvažuji rušit tvé zamyšlení a vyhledat tě na tomto osamělém místě. Musím s tebou promluvit alespoň pár slov, než se naše cesty rozdělí. I když doufám, že to odloučení nebude trvat navždy!“

Lucien se nakrátko odmlčel a potom se sklopenou hlavou dodal:

„Stačil jediný pohled do tvých krásných očí... a ten rozhodl jednou provždy o mém osudu!“

Byla to výhodná partie, tahle Alžběta Pomořanská. Strategicky důležitá! Tak se o ní vyjádřil král Valdemar. Sňatek s ní by utužil spojení s Kazimírem. Ovšem Valdemar Dánský byl momentálně ženatý.

Proč však jako věrný služebník nesplnit panovníkovo tajné přání, jakkoli nahlas nevyslovené? Lucien už dlouho šplhal po dvorském žebříčku u dánského dvora, a ne že by

se mu to zrovna dařilo. Měl sice dobré a zajištěné postavení, ale nikam dál to nevedlo. On toužil po vysoké, ne-li nejvyšší metě! Přestávalo ho bavit to věčné harcování Evropou, při němž dělal skutečným diplomatům něco jako lepšího písaře nebo poslíčka.

Získat si Alžbětu Pomořanskou, měl by vystaráno! To by pak ostatní museli tancovat kolem něj!

Okolo malíčku si dokázal obtočit nejednu paní, o tom by mohly vyprávět zkušené Pařížanky od francouzského královského dvora. Ani jim tehdy jejich životní zkušenosti nepomohly, podlehly mu obvykle zakrátko a po zdráhání pouze předstíraném.

Tahle naivní dědička odněkud z baltského pobřeží, kde se věnovala pouze nevinným venkovským zábavám, bude snadnou kořistí.

Ovšem pravda je, že je opravdu urostlá. Tedy až příliš urostlá. Do ideálu křehké ženské krásy má dost daleko. Lucien dával přednost útlým paním se štíhlými pasy i boky a bledými tvářemi strádajících světic.

Nu co, musí přinést nějakou tu oběť!

Sklesl na jedno koleno a uchopil lem Alžbětina roucha. Políbil ho s něhou, svědčící o hluboké lásce i probouzející se vášni, ač ani jedno necítil.

„Jsem Lucien, nebo také Lucas, paní. Diplomat dánského krále Valdemara. Mnohé z toho je ti už jistě známo, ale chtěl jsem, abys to slyšela z mých úst. Nemohu být osudu dost vděčný za to, že mě zavedl na krakovský hrad Wawel a dopřál mi spatřit tebe, překrásná Alžběto z Pomořan! Jsem jen pouhý služebník královské koruny, a tys urozená princezna, ale učiním vše, abych byl hoden tohoto setkání! A snad jednou i něčeho více!“

Pro Alžbětu se v tu chvíli zastavil čas.

Lucien se jí pak vyznal ze své lásky na první pohled a vyprávěl jí o sobě – o tom, že strávil řadu let u francouzského dvora, kde se mu dostalo právě toho jména Lucien a on si je rozhodl ponechat i dál, ve službách krále Valdemara, kterého nyní doprovází Evropou na jednáních.

Alžběta naslouchala jeho slovům jako krásné hudbě a zoufale v duchu pátrala po nějakých stejně hezkých slovíčkách, kterými by mu pověděla něco o sobě, a snad mu i naznačila, že ani jí nezůstal lhostejný.

Více se neslušelo prozradit! Je přece princezna a nesmí a nemůže se vrhat do náručí prvnímú, kdo ji okouzlit.

Slůvka se však honila hlavou a zase odplouvala jako mrštné stříbřité rybky – žádné se nezdálo vhodné.

Co Lucienovi povědět?

Že má ráda lov a umí střílet dobře z luku? Že svede zacházet s mečem i dýkou jako leckterý rytíř a donedávna, pokud jí to bylo dovoleno, přeprala kdekterého z urozených vrstevníků?

To se přece také nesluší! Ne pro princeznu z urozeného rodu!

„Paní Alžběto!“

Ze zmatených myšlenek jí vytrhl přísný hlas dvorní dámy Johany, která se objevila v okně hradu.

„Paní! Shání se po tobě Jeho Milost pan Boguslav!“

Alžběta měla pořádnou zlost, že Johana přerušila setkání s Lucienem, zároveň jí však byla svým způsobem vděčná – vlastně jí pomohla ze svízelné situace.

Do příští schůzky s Lucienem se musí zdokonalit v té lehké a obratné konverzaci, jakou dokážou vést i dívky mnohem mladší, než je ona.

„Nezapomeň na mne, má krásná paní Alžběto!“ zaprosil procítěně Lucien a opět se sklonil, aby jí políbil lem roucha.

„Jak bych mohla, můj pane? Jak bych jen mohla?“ zašeptala a cítila, jak jí přitom tváře zahořely nadem.

Musí mu dát nějakou zástavu, něco na památku, než se opět uvidí. Mohl by na ni přece jinak zapomenout... alespoň tak se o tom zpívá v romantických písních trubadúrů.

Nechala z ukazováčku sklouznout široký zlatý prsten s velkým rubínem. Ten drahokam má barvu mého srdce, napadlo ji.

Lucien rychle prstýnek zachytil a navlékl si ho na malíček. Zlehka pak rudý kámen políbil.

Alžběty se v tu chvíli zmocnil pocit, jako by se jeho rty dotkly jejích.

„Už nyní se mi po tobě stýská, paní!“ vydechl Lucien procítěně.

„Brzy na shledanou, můj pane!“ řekla jenom, svižně se otočila na patě a rozběhla se k Wawelu.

S Lucienem se však už víckrát neviděla.

Otec Boguslav totiž po nějaké době usoudil, že by nebylo zase tak špatné přiklonit se na stranu římského císaře Karla IV.

Měl k tomu závažný a pádný důvod – Karel IV. požádal o ruku jeho dcery Alžběty. Nu jistě – byl to sňatek z politických důvodů, to věděl Boguslav Pomořanský moc dobře. Karel IV. tak oslabí nepřátelský tábor – Boguslav ani Kazimír proti němu jistě nevytáhnou do boje, když se z nich stanou sňatkem příbuzní!

Ale Boguslavovi nabídka i zalichotila – Karel byl císař římský a nejmocnější muž současné Evropy. Bylo příjemné, že se ucházel o Alžbětu, a bude příjemné mít ho za zetě.

Alžbětu pak postavili před hotovou věc.

Zprvu ji to zaskočilo, ale nakonec... nu, Karel IV. ji oslnil, co si nahlávat! Okouznil ji tenhle mocný český král a římský císař, když se s ním poprvé setkala. Přišel oděný

do zlatého roucha a hermelínového pláště a doprovázel ho početný dvůr. Pouze v tom to však nespočívalo – císaře Karla obklopovala aura vznešeného majestátu. A byl také pravý rytíř. Vysoký, urostlý, pohledný, s jiskrnými tmavými očima a s dosud tmavými vlasy, jen na skráních trochu prokvétajícími prvními šedinami. Bylo mu totiž čtyřicet sedm let.

A jí, Alžbětě, šestnáct.

Zastínil Lucienův obraz, zastínil vzpomínku na tu probouzející se lásku. Ostatně ona na Luciena věrně – a také marně – čekala po celé dva roky.

Tedy pokud to vůbec byla láska.

Pak přišel Karel... a znamenal skutečný život, ne pouhý dívčí sen. Okouzлил ji, ten její urozený snoubenec, a 21. května L.P. 1363 s ním ráda předstoupila v Krakově před oltář.

Dědeček Kazimír pak přestal s brojením proti mocnému sousedovi a nyní manželovi své milované vnučky Alžběty.

Z těch prvních chvil s manželem měla Alžběta tak trochu strach. Karla IV. znala jen z několika krátkých setkání, neboť jejich sňatek domlouvali rádci a diplomaté. A pak se vše sběhlo nepředstavitelně rychle – podpisy na listinách stvrzujících spojení Karla IV. s Alžbětou Pomořanskou stačily sotva uschnout, a princezna Alžběta už byla provdaná za římského císaře.

Zatočila se jí hlava, když ji Karel poprvé pevně sevřel v náručí poté, co ji vyzval k jejich prvnímu tanci v hodovní síni Wawelu, kde se konala po oddavkách bohatá hostina.

Ani tanec se nedal zrovna počítat mezi její silné stránky, věděla však přesto dobře, že podobná figura k tanci nepatří.

Zpočátku jí Karel pouze sevřel prsty ve svých, a to s překvapivou silou. A poté, když se měli vystřídat tanečníci, ji nepustil, objal ji v pase a s náruživostí, jež ji zaskočila, ji k sobě přitiskl.

„A teď už tě nikdy nepustím, miláčku můj!“ zašeptal jí lichotivě zblízka do ucha a vtiskl jí do vlasů polibek.

Alžběta nikdy nic podobného nezažila. Dosud ji žádný muž ani nepolíbil, nepočítala-li několik nevinných dětských polibků.

Tohle však nebyla dětská hra, neboť ji objímal muž zkušený v lásce.

Vždyť byl již třikrát ženat!

Ale zaskočilo ji ještě něco jiného – její vlastní pocity, její odezva na Karlovo první objetí.

Lucien v ní probudil romantické city, Karel IV., nyní její manžel, v ní probudil touhu, vášně tak nezkrotnou a divokou, že se Alžběta až zalekla.

Smí se to vůbec?

Není to hřích?

Karel jako by jí otázky vyčetl z tváře, i její překvapení, stejně jako touhu – a poté strach.

Usmál se a sklonil se k ní.

„Láska není hřích, Alžběto. V lásce se smí mnohé, ne-li vše, má drahá!“ dýchl jí do vlasů, které si tentokrát nechala rozpuštěné, takže volně splývaly po zlatém svatebním rouchu.

Zadívala se mu do očí. Zalitovala v tu chvíli, že není menší a že k němu nemůže oddaně vzhlížet. Byla však téměř stejně vysoká jako on.

„Děkuju!“ zašeptala jen. Hlas se jí zadrhl v sevřeném hrdle, rty měla rozpraskané jako v horečce.

Karel se pousmál a pak se záhy omluvil svatebním hostům za ně za oba a odvedl si ji do ložnice...

Alžběta si teď přitiskla prsty na rozpálené spánky.

Ta jejich první noc byla nezapomenutelná, stejně jako ty další.

Karel však musel zakrátko za svými povinnostmi a ona zůstala na Pražském hradě sama. Zůstala sama se svými myšlenkami.

To tehdy na ni začaly dotírat pochybnosti. Co když jí manžel nemiluje? A co když vlastně ona nemiluje jeho? Co když je to pouhý chtíč, ten jejich vášnivý vztah, ty noci beze spánku, naplněné milováním? Co když se jí Karel nasytí a odloží ji pak někam na jeden ze svých mnoha hradů? Anebo se bude vytrácet čím dál častěji na delší a delší diplomatické cesty?

Ostatně... i jeho otec Jan Lucemburský to prý tak dělal. A čas pak trávil u milenky, s níž měl syna Mikuláše. Nepotká osud Janovy manželky Elišky Přemyslovny i ji?

Alžběta tu nepřijemnou domněnku usilovně odháněla – ale ta se přesto nepřestávala vracet.

A k ní se přidala další obava, totiž že Karel nikdy nezapomněl na své předchozí manželky. Někteří muži to prý nesvedou, jak kdysi zaslechla od zkušenějších starších paní, a nové manželky mají jen proto, aby jim pomáhaly zahnat samotu a smutek,

Tahle obava byla podle Alžběty mnohem oprávněnější.

Jak jinak ostatně chápat to, že Karel nechal tak krátce po jejich svatbě, už 15. června, korunovat Václava, svého jediného syna z manželství s Annou Svídnickou, na českého krále?

A ji korunovali později, až tři dny po nedospělém pacholetí!

Kralevic Václav měl tím pádem nárok na český trůn před ní a před jejími dětmi, které jednou Karlovi dá.

Miloval snad Karel IV. dosud svou zesnulou choť Annu Svídnickou? Jistěže ano! Musel k ní dosud cítit hluboký cit, proč by jinak ustanovil nástupcem na trůn českých králů *jejich* syna?

Alžběta cítila dodnes hořkou pachut' na jazyku, jen si na tuto korunovací vzpomněla.

Lucienův obraz, z něhož během času zůstal pouhý mlhavý obrys, se v takových chvílích vracel a zdál se vábivý...

Co by se asi stalo, kdyby Alžběta odmítla Karlovu ruku? Nebyla by nejspíš tak bohatá jako nyní, neměla by takovou moc, ale získala by výměnou za tyto pomíjivé pozemské statky hluboký cit.

Je schopen jí ho dát její urozený císařský choť?

A potom zjistila, že nosí pod srdcem Karlovo dítě.

Dám mu dědice! zaradovala se. Všechno se pak změní! To můj syn nakonec dosedne na český trůn! Karel to už nějak zařídí!

Lucienův obraz opět vybledl a ona na toho okouzlujícího dánského diplomata zcela zapomněla, soustředěna na své dítě.

Narodila se však dcera.

Dívěnka dostala u křtu jméno Anna... a Karel IV. jen Alžbětu láskyplně popleskal po ruce.

„Po ní přijde syn, Alžběto, uvidíš!“

Musím mu nyní dát syna! Musím mu dát syna! umiňovala si v duchu.

Postavila pohár na stolec vedle postele, neboť cítila, jak se jí slastnou únavou klíží víčka.

Ano, dá císaři Karlovi syna a všechno bude zase v pořádku!

Alžběta se usmála a za chvíli už upadla do hlubokého spánku.

I ze sna se stále usmívala...

